

83 Gärna pedagogisk utveckling - men inte utan tid och erkännande: Lärares syn på pedagogik och utvecklingsarbete

Björn Kjellgren¹, Hans Havtun¹, Magnus Andersson¹, Viggo Kann²

¹Lektor ² Professor, KTH

Kontakt: bjoern@kth.se

Kvalitet i högre utbildning förutsätter ett kontinuerligt och hållbart engagemang för pedagogisk utveckling bland lärare och ledning. Universitetsledningens intentioner framgår i de styrdokument, handlingsplaner och visioner som tas fram på lärosätet och innehåller som regel fina ord om utbildningens betydelse även vid forskningstunga institutioner. Det är svårare att skaffa sig en bild av den undervisande personalens bild av detta, dels för att de flesta av dem inte är inkluderade i diskussionerna och dels för att det kan finnas ett gap mellan de frågor som lärare ser som relevanta och de frågor ledningen är intresserad av att driva.

Åren 2014-2016 genomförde KTH en satsning för att bredda det pedagogiska engagemanget och minska avståndet mellan universitetets högskolepedagoger och övriga lärare genom att utse pedagogiskt intresserade lärare till pedagogiska utvecklare på deltid. Några av dessa pedagogiska utvecklare utvecklade en enkät för att undersöka hur den undervisande personalen såg på en rad frågor relaterade till arbetssituation, förutsättningar för eget och kollegialt lärande, undervisningens meritvärde och tankar om nuvarande och framtida pedagogik. Undersökningen var också tänkt att utifrån ett kollegialt perspektiv utforska hur lärarna såg på den faktiska situationen jämfört med deras idealbild av universitetspedagogik och universitetsarbete. Tanken var även att följa utvecklingen longitudinellt för att identifiera trender och resultat av pedagogiska satsningar. Enkäten har hittills skickats ut två gånger, 2016 (2240 respondenter, 20,0% svarsfrekvens) och 2019 (2534 respondenter, 16,8% svarsfrekvens).

Vi kommer i vårt bidrag att redovisa några av de intressanta resultaten från undersökningarna och diskutera implikationerna av dessa både för lärare och för universitetsledning. Vi finner att det bland respondenterna finns ett starkt pedagogiskt intresse och en tendens till ökat kollegialt samarbete kring pedagogik, något som i litteraturen lyfts fram som ett tecken på framgångsrika mikrokulturer. Det finns också en konstant syn på att universitetet inte gör tillräckligt för att stödja och premiera pedagogiskt arbete och ett relativt svagt förtroende för universitetets pedagogiska ledarskap men också för studenternas pedagogiska engagemang. Vi kommer också att lyfta fram studien som en potentiell modell för gräsrotsdrivna pedagogiska initiativ och redogöra för den speciella arbetsgång som ligger bakom vårt arbete. Inför framtiden visar vi också på de effekter det kan tänkas få, exempelvis genom att permanentas som en del av universitetets kvalitetssäkringsarbete. Sist men inte minst kommer vi att betona vikten av att lärarnas åsikter kopplas till studenternas upplevelser av lärmiljöer och till deras möjligheter att reellt bidra till det pedagogiska förändringsarbetet vid universitetet.